

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

Direcția generală juridică

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

5 octombrie 2015

Dj8 nr. 361

A V I Z

la proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

(nr.307 din 24.08.2015)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și expune următoarele.

Procedura de înaintare a proiectului de lege este în conformitate cu art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Proiectul prezentat propune modificări în Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845/1992, Legea privatizării fondului de locuințe nr.1324/1993, Legea cambiei nr.1527/1993, Legea cu privire la întreprinderea de stat, Legea regnului animal nr.439/1995, Legea cu privire la asociațiile obștești nr.837/1996, și alte acte legislative în scopul implementării noilor cerințe referitoare la eliminarea obligativității utilizării stampilei în activitatea agenților economici.

I.Observații cu caracter general:

1. *Schimbarea cerinței obligatorii privind stampila firmei în cerință optională la toate etapele activității agentului economic este o măsură a Guvernului, care a fost prevăzută în Strategia reformei cadrului de reglementare a activității de întreprinzător pentru anii 2013-2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia în anii 2013-2015, (Hotărîrea Guvernului nr.1021 din 16 decembrie 2013).*

2. Referitor la implementarea măsurii de eliminare a stampilelor menționăm că, în legislație există norme în baza cărora aplicarea stampilei rămîne a fi necesară. De exemplu, conform *Legii nr.131 din 3 iulie 2015 privind achizițiile publice*, ofertele prezentate la autoritatea contractantă urmează a fi semnate și stampilate după caz. Cu așa cerințe se depun și contestațiile operatorilor economici.

Rămîne obligatorie stampila plătitorului pe declarațiile prezentate de plătitorii de contribuții în *Legea nr.72/2015 asigurărilor sociale de stat pe anul 2015*,

precum și utilizarea ștampilei în *Legea nr.284/2004 privind comerțul electronic, Legea nr.989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, Legea nr.73/2001 privind cooperativele de întreprinzător.*

În opinia noastră, pentru aplicarea corectă a legii proiectul ar trebui să conțină în dispoziții finale și tranzitorii o normă expresă care ar prevedea că *actele legislative și normative în vigoare se aplică în măsura în care nu contravin prezentei legi.*

II. Obiecții de conținut și tehnică legislativă:

1).La Art.I - Legea cu privire la antrenoriat și întreprinderi nr.845/1992:

1. Atenționăm asupra faptului, că Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 este desuetă, iar prevederile ei contravin Codului civil.

2. Norma propusă la pct.1, (art.3 punctul 5 din lege) este o normă contradictorie, lipsită de coerență. Totodată, modificarea propusă nu este în concordanță cu cea din Art.XLIV din proiect, care se referă doar la persoanele juridice de drept privat. Astfel, este necesară o corelare între aceste articole și expunerea pct.5 al art.3 din lege într-o redacție proprie stilului legislativ.

Cu titlu de informare, menționăm că în legislația României măsura de **eliminare a obligativității folosirii ștampilei** este prevăzută în *Ordonanța Guvernului nr.17 din 15 mai 2015 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și modificarea și completarea unor acte normative.*

Conform Art.V din Ordonață:

(1) *Persoanele fizice, persoanele juridice de drept privat, precum și entitățile fără personalitate juridică nu au obligația de a aplica ștampila pe declarații, cereri sau orice alte documente depuse la instituțiile sau autoritățile publice.*

(2) *Persoanele fizice, persoanele juridice de drept privat, precum și entitățile fără personalitate juridică nu au obligația de a aplica ștampila pe documente sau orice alte înscrișuri emise în relația dintre acestea.*

(3) *La data intrării în vigoare a prezentei ordonațe se abrogă toate prevederile legale referitoare la obligația aplicării ștampilei de către persoanele și entitățile prevăzute la alin. (1) și (2).*

3. La pct.3 norma propusă spre excludere va rămâne fără reglementare. Atenționăm, că proiectul de lege nu elimină ștampila în totalitate. Astfel, considerăm că norma dată trebuie să existe pentru persoanele care vor utiliza ștampila în continuare.

2).La Art.III - Legea cambiei nr.1527/1993:

1.La pct.2, 3 și 4 nu sunt indicate alineatele.

Astfel, la pct.2 după sintagma „*articolul 12*” de completat cu sintagma *alineatul unu*”,

la pct.3, după sintagma „*articolul 27*” de completat cu sintagma „*alineatul unu*”.

la pct.4, după sintagma „*articolul 51*” se va completa cu sintagma „*alineatul unu*”.

3). La Art.IV - Legea cu privire la întreprinderea de stat nr.146/1994:

Prin modificarea propusă se exclude în totalitate dreptul de a avea ștampile. Considerăm, că legea trebuie să prevadă dreptul optional de utilizare a ștampilei.

4). La Art.V - Legea regnului animal nr.439/1995:

Se propune înlocuirea *ștampilei organizației* cu *semnatura reprezentantului organizației*. Recomandăm termenul „*reprezentant*” să fie înlocuit cu sintagma „*conducător sau persoana împuternicită*”, la cazul respectiv, aşa cum este utilizat în legislație.

5). La Art.VII - Legea nr.837/1996 cu privire la asociațiile obștești:

Atenționăm despre necesitatea numerotării articolelor în mod succesiv. Astfel, sintagma **Art.VII** se va substitui cu sintagma **Art.VI**.

Deoarece scopul proiectului este eliminarea ștampilei din atributele obligatorii ale persoanelor juridice, se impune a fi modificată și prevederea din art.14 alin.(5) din lege.

6). La Art.VIII - Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni:

1.La pct.1 se propune abrogarea alin.(8) din art.3.

Considerăm, că în cazul dat este oportună *excluderea* alineatului propus și nu *abrogarea*. Potrivit art.37 din *Legea nr.780/2001 privind actele legislative*, abrogarea este un procedeu tehnico-juridic de suprimare prin care sunt scoase din vigoare prevederile actului legislativ ce nu mai corespund echilibrului dintre cerințele sociale și reglementarea legală.

Abrogarea intervine pentru a omite dispozițiile dintr-un act legislativ care au intrat în conflict cu dispozițiile unui alt act legislativ de aceeași forță juridică sau de o forță juridică superioară. De regulă, abrogarea este expresă în textul actului legislativ de abrogare indicându-se în ordine cronologică toate prevederile și actele legislative care se abrogă.

Această obiecție este valabilă și pentru Art.XIV și Art.XXXVIII pct.1 din proiect.

7). La Art.XIV - Legea nr.1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier):

Referitor la abrogarea alin.(2) din art.7 invocăm obiecția din pct.6 din Aviz. Totodată, excluderea acestui alineat din lege impune și modificarea art.10 alin.(4) din lege, care conține prevederi similare.

8). La Art.XV - Legea nr.1418/2000 cu privire la grupele financiar-industriale:

La art.18 alin.(2) se propune excluderea ștampilei din atributele necesare ale companiei centrale a grupei financiar-industriale, fără a introduce o normă prin care acest drept va rămâne optional pentru persoanele juridice, aşa cum prevede proiectul de lege.

9). La Art.XVIII - Legea nr.1260/2002 cu privire la avocatură:

Conceptul proiectului impune și revizuirea art.8 alin.(5) din lege care obligă certificarea documentului prin semnătură și ștampilă.

10). La Art.XX - Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003:

Pentru uzanța redactării, în partea introductivă urmează de exclus sintagma „*articolul (3)*” care este de prisos în contextul dat.

11). La Art.XXI – Codul de procedură civilă nr.225/2003:

Redacția propusă la art.80 alin.(3) din Codul de procedură civilă conceptual schimbă sensul inițial al normei. Reținem că, norma în vigoare prevede că *procurile sunt adeverite prin acte de constituire*, dar din modificarea propusă reiese că *actul de constituire împuternicește persoana se semneze procura*.

Recomandăm expunerea normei în următoarea redacție:

„*(3) Procurile eliberate în numele persoanei juridice conform actelor de constituire, se semnează de către administrator sau de către altă persoană împuternicită.*”

12). La Art.XXXI - Legea asociațiilor de economii și împrumut nr.220/2007:

Proiectul de lege impune și revizuirea art.48 alin.(11) din lege.(A se vedea Art.XXII din proiect).

13). La Art.XLI - Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor:

Partea dispozitivă necesită a fi formulată conform stilului legislativ:

„Legea nr.128 din 11 iulie 2014 privind performanța energetică a clădirilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.297-309, art.609) se modifică după cum urmează”.

14). La Art.XLIV:

Prevederile în cauză se referă doar la persoanele juridice de drept privat, și nu la întreprinzători individuali, fapt ce contravine conceptului proiectului. În acest sens, se impune o revizuire a norme.

Deoarece norma propusă poartă un caracter general, sugerăm să fie inclusă într-un punct aparte din Dispoziții finale și tranzitorii.

15). La Art.XLV - Dispoziții finale și tranzitorii:

După sintagma *în termen de 3 luni* urmează de indicat momentul cînd va începe aplicarea normei *din data intrării în vigoare a legii*.

Avînd în vedere importanța actului legislativ prezentat, considerăm că Dispozițiile finale și tranzitorii trebuie să corespundă art.30 din *Legea nr.780/2001 privind actele legislative*, care stipulează următoarele:

Dispozițiile finale și tranzitorii ale actului legislativ cuprind, de regulă, prevederi referitoare la:

a) modalitatea de intrare în vigoare și de punere în aplicare a noilor reglementări;

b) corelarea noilor reglementări cu cele din actele legislative preexistente și menținerea temporară a unor situații juridice născute sub imperiul reglementărilor preexistente;

c) compatibilitatea noilor reglementări cu cele ale legislației comunitare;

d) indicarea, după caz, a perioadei de punere în aplicare a normelor armonizate cu prevederile legislației comunitare;

e) obligația autorităților responsabile de a executa actul legislativ, de a lua măsurile și de a efectua procedurile necesare executării.

Ion CREANGĂ
Şef Direcție

*Ex.S.Serdeșniuc
Tel.268-450*